

Eiropas Savienības
Padome

Luksemburgā, 2018. gada 16. aprīlī
(OR. en)

7956/18

MAMA 59
CFSP/PESC 341
RELEX 318
SY 4

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Datums: 2018. gada 16. aprīlis

Saņēmējs: delegācijas

Iepr. dok. Nr.: 7941/18 MAMA 58 CFSP/PESC 339 RELEX 316 SY 3

Temats: Padomes secinājumi par Sīriju

– Padomes secinājumi (2018. gada 16. aprīlis)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par Sīriju, kurus Padome pieņēma 3613. sanāksmē, kas notika 2018. gada 16. aprīlī.

PROJEKTS – PADOMES SECINĀJUMI PAR SĪRIJU

1. Ir pienācis astotais gads kopš Sīrijas konflikta sākuma, un tas turpinās ar nepārtrauktu un plaši izplatītu vardarbību, pastāvīgiem un nežēlīgiem starptautisko tiesību, tostarp cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem, ko veic visas puses, turklāt Sīrijas režīms un *Da'esh* atkārtoti izmanto ķīmiskos ieročus. Sīrijas režīmam ir vislielākā atbildība par katastrofālo humanitāro situāciju un Sīrijas tautas ciešanām. Mēs stingri nosodām to, ka Sīrijas režīms nepārtraukti un atkārtoti izmanto ķīmiskos ieročus, tostarp pēdējo uzbrukumu Dumā, kas ir smags starptautisko tiesību pārkāpums un uzbrukums cilvēcei normām. Šajā sakarā Padome saprot, ka mērķēti ASV, Francijas un Apvienotās Karalistes uzlidojumi ķīmisko ieroču iekārtām Sīrijā bija īpaši pasākumi, kas bija jāveic ar vienu vienīgu mērķi – novērst to, ka Sīrijas režīms turpina izmantot ķīmiskos ieročus un ķīmiskās vielas, lai nogalinātu savas valsts iedzīvotājus. Padome atbalsta visus centienus, kas vērsti uz to, lai novērstu ķīmisko ieroču izmantošanu. Šī ir nostāja, ko ES vārdā pauž Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācijā (*OPCW*).
2. Šajā kontekstā, atgādinot iepriekšējos Padomes secinājumus par Sīriju, jo īpaši 2017. gada 4. aprīļa secinājumus, Padome piekrīt, ka mērķi, kas noteikti Eiropas Savienības stratēģijā attiecībā uz Sīriju, joprojām ir aktuāli.

3. Mēs uzsveram, ka pašreizējās situācijas dinamika būtu jāizmanto tam, lai atjaunotu procesu rast politisku risināju Sīrijas konfliktā. Eiropas Savienība atkārtoti norāda, ka konflikts Sīrijā nav atrisināms militārā ceļā. Pretēji tam Sīrijas režīms ar sabiedroto – Krievijas un Irānas – atbalstu kopš pagājušā gada ir intensificējis militārās operācijas, neraugoties uz upuriem civiliedzīvotāju vidū. ES visstingrākajā veidā nosoda visus gan ar nolūku veiktos, gan neselektīvos uzbrukumus civiliedzīvotājiem, civilajai infrastruktūrai, slimnīcām un skolām. Pastāvīgi un apzināti liegt un kavēt piekļuvi humānajai palīdzībai tiem, kam tā nepieciešama, ir kļūst starptautisko humanitāro principu pārkāpums, un tas ir jāizbeidz. ES pauž nožēlu par Krievijas atbalstīto režīma uzbrukumu, kas ir izraisījis postījumus Gutas austrumu daļā, un aicina nekavējoties pārtraukt gaisa uzbrukumus, jo īpaši Idlibā un Sīrijas dienvidos. ES aicina visas konfliktā iesaistītās puses, jo īpaši režīmu un tā sabiedrotos, īstenot uguns pārtraukšanu, lai nodrošinātu humānās palīdzības pieejamību un medicīnisko evakuāciju, par ko vienbalsīgi panākta vienošanās ANO Drošības padomes Rezolūcijā 2401. Šajā kontekstā izredzes uz politisku risinājumu tiek atliktas uz tālāku nākotni. Turklāt Turcijas militārā operācija Sīrijas ziemeļrietumos ir vēl vairāk sarežģījusi situāciju, izraisījusi nozīmīgu vietējo iedzīvotāju pārvietošanu un ir vēl viens iemesls dziļām bažām. Šajā sakarā ES pauž nožēlu par atkārtotiem pārkāpumiem, kas notiek tā sauktajās deeskalācijas zonās, un mudina Astanas vienošanās garantus – Krieviju, Irānu un Turciju – nodrošināt karadarbības pārtraukšanu un netraucētu, drošu un ilgtspējīgu piekļuvi humānajai palīdzībai visā Sīrijā un izpildīt savas saistības panākt vispārēju uguns pārtraukšanu Sīrijā, kā arī pārtraukt aplenkumus. ES pauž dziļas bažas saistībā ar ziņojumiem par sociālās un demogrāfiskās situācijas manipulāciju apgabalos visā Sīrijā.

4. Militārā eskalācija kopš šā gada sākuma ir vēl vairāk pasliktinājusī jau tā smago humanitāro situāciju Sīrijas iekšienē. Situācija ir ievērojami pasliktinājusies jo īpaši Gutas austrumu daļā un Idlibā. 13,1 miljonam cilvēku ir nepieciešama palīdzība, un tie saskaras ar nopietnām bažām par savu aizsardzību, un 6,1 miljons cilvēku ir pārvietoti iekšzemē, un gandrīz 3 miljoni cilvēku ir iesprostoti aplenktos un grūti sasniedzamos apgabalos. Civiliedzīvotāju aizsardzība ir juridisks un morāls pienākums, kā arī neatliekama vajadzība. Dziļas bažas rada arī piesārņošana ar sprāgstierīcēm. ES saglabā apņemšanos glābt dzīvības un atvieglot ciešanas, pievēršoties visneaizsargātāko personu vajadzībām visā valstī. Civiliedzīvotāju aizsardzība, kas ir Sīrijas režīma galvenā atbildība, un savlaicīga un uz humanitāriem principiem balstīta palīdzības nodrošināšana ir neatliekamas prioritātes. Šajā kontekstā ES stingri nosoda konfliktā iesaistītās puses par to, ka tās pastāvīgi bloķē un liedz pieeju humānajai palīdzībai tiem cilvēkiem, kam tā ir nepieciešama, tostarp to, ka Sīrijas režīms bloķē un liedz īstenot steidzamu medicīnisko evakuāciju un regulāri izņem medicīniskās palīdzības preces no humānās palīdzības konvojiem. Tas ir jāizbeidz. ES pieprasa, lai visas konfliktā iesaistītās puses, jo īpaši Sīrijas režīms, visā valstī nodrošinātu netraucētu, nekavētu, drošu un pastāvīgu piekļuvi tiem cilvēkiem, kam ir nepieciešama palīdzība, neatkarīgi no viņu atrašanās vietas un ievērojot starptautiskās humanitārās tiesības. Paužot gandarījumu par 2017. gada decembrī pieņemto ANO DP Rezolūciju 2393, kas, ļaujot nodrošināt pārrobežu atbalstu, sniedz cerību izdzīvot miljoniem sīriešu, kuriem ir nepieciešama palīdzība, ES netaupīs pūles, lai, izmantojot vistiešākos ceļus, sniegtu humāno palīdzību visā Sīrijā visiem iedzīvotājiem, kam tā nepieciešama. ES nosoda civiliedzīvotāju mērdēšanu badā, ko izmanto par kara metodi, aplencot apdzīvotas teritorijas, kā arī iedzīvotāju piespiedu pārvietošanu; abus šos paņēmienus varētu vērtēt kā kara noziegumus vai noziegumus pret cilvēci. ES turpinās īstenot intensīvu humanitāro diplomātiju, tostarp Briseles II konferencē, lai izpētītu visas iespējas, kā uzlabot piekļuvi un aizsardzību, un arī to, kā sekmēt humanitāro principu ievērošanu palīdzības sniegšanā. ES arī pauž dziļas bažas par humanitārās situācijas pasliktināšanos Sīrijas ziemeļrietumos, jo īpaši Afrīnas reģionā, pēc Turcijas militārās operācijas, un uzsver steidzamo vajadzību nekavējoties nodrošināt humanitārajām organizācijām drošu un netraucētu humānās palīdzības sniedzēju piekļuvi. Šajā reģionā un visā valstī ir steidzami jārada apstākļi, lai varētu notikt droša, brīvprātīga un cienījama iekšzemē pārvietoto personu un bēgļu atgriešanās.

5. ES atkārtoti pauž, ka jebkādam ilgtspējīgam konflikta risinājumam ir nepieciešama patiesa politiska pārēja saskaņā ar ANO DP Rezolūciju 2254 un 2012. gada Ženēvas paziņojumu, par ko Sīrijas puses sarunu ceļā vienojās ANO vadītajā Ženēvas procesā, un ES joprojām iestājas par Sīrijas valsts vienotību, suverenitāti un teritoriālo integritāti. Šajā kontekstā ES pauž atzinību par nenogurstošajiem ANO īpašā sūtņa Sīrijā Stafana de Misturas (*Staffan de Mistura*) centieniem sekmēt visu attiecīgo ANO DP rezolūciju īstenošanu. Tagad prioritāri būtu jāizveido Sīrijas vadītā konstitucionālā komiteja ANO paspārnē Ženēvā, un ātri būtu jāveic nākamie soļi, lai varētu notikt sarunu ceļā īstenots politiskās pārejas process. ES pauž nožēlu par Sīrijas režīma īstenoto kavēšanas stratēģiju ANO vadītajās sarunās un aicina režīma sabiedrotos nodrošināt, lai Sīrijas režīms pilnībā iesaistītos šajā procesā, kas darbojas ar ANO DP mandātu. Eiropas Savienība netaupīs pūles panākt miermīlīgu risinājumu Sīrijas konfliktā. Ilgstošs miers Sīrijā ir ES galvenais mērķis.
6. ES turpina atbalstīt Sīrijas politiskās opozīcijas konstruktīvo iesaisti politiskajā procesā Ženēvā un tās darbu ar pilsonisko sabiedrību. ES atbalsta pilnīgu un efektīvu sieviešu dalību politiskajā procesā un pauž gandarījumu par opozīcijas veikto darbu šā mērķa atbalstam. ES pauž atzinību par Sīrijas sarunu komisijas darbu, par vienoto iekļaujošo opozīcijas delegāciju ANO vadītajās sarunās un tās apņemšanos sarunās rast vienošanos par konflikta risinājumu.
7. Sīrijas nākotni noteiks miers, demokrātija, vienlīdzīga pilsonība un tiesiskums. Eiropas Savienība turpinās apņēmīgi un neatlaidīgi strādāt Sīrijas iedzīvotāju labā, lai to nodrošinātu. ES turpinās sadarboties ar Sīrijas pilsonisko sabiedrību – kā būtisku ieinteresēto personu iekļaujošā procesā – ar mērķi sekmēt demokrātiju un cilvēktiesības miera un stabilitātes atbalstam Sīrijā.

8. ES turpina atbalstīt globālās koalīcijas centienus cīņā pret *Da'esh* un atkārtoti pauž, ka to paliekoši izskaust Sīrijā un plašākā reģionā izdosies vienīgi ar patiesi politisku noregulējumu, kas ir vērsts uz vardarbīga ekstrēmisma un terorisma pamatcēloņiem un ir saskaņā ar ANO DP Rezolūciju 2254 un 2012. gada Ženēvas paziņojumu. ES uzsver, ka visiem dalībniekiem Sīrijā ir jākoncentrējas uz cīņu pret *Da'esh*, un tā vēl nav galā. Prioritāte joprojām ir novērst to, ka šī teroristu organizācija atdzimst. Lai palīdzētu panākt, ka *Da'esh* tiek sakauts pavisam, ES iesaistīsies stabilizācijas centienos apgabalos, kurus globālā koalīcija Sīrijas ziemeļaustrumos ir atbrīvojusi no *Da'esh*. Iekļaujoša, neatkarīga un reprezentatīva vietējā pārvaldība būs svarīgs faktors, lai Eiropa varētu izvērst visaptverošākus, ilgtspējīgākus un iekļaujošākus stabilizācijas centienus.
9. ES aicina visas puses saskaņā ar ANO DP Rezolūciju 2268 atbrīvot visas personas, kas ir aizturētas pretrunā ar starptautiskajām humanitārajām tiesībām, un tos politiskos ieslodzītos, kas galvenokārt tiek turēti režīma cietumos, kā arī aizturēšanas centros. Tā aicina sniegt informāciju par piespiedu pazušanas lietām. Neatkarīgiem novērotājiem būtu jāpiešķir iespēja piekļūt visām aizturēšanas vietām Sīrijā. ES pilnībā atbalsta ANO centienus izveidot sekretariātu, lai šo jautājumu atrisinātu kā daļu no Ženēvas procesa.

10. Atbildības uzņemšanās un pārejas tiesiskums, pamatojoties uz pienācīgu procesu, kas veicina patiesu nacionālu izlīgumu, ir priekšnoteikumi ilgstošam mieram Sīrijā. Padome uzsver, ka ir jāpanāk atbildības uzņemšanās, un ES paliks šo centienu priekšgalā un neatlaidīgi centīsies panākt saukšanu pie atbildības par Sīrijas konfliktā izdarītajām zvērībām. Pie atbildības ir jāsauc visi tie, kas ir atbildīgi par starptautisko tiesību, jo īpaši par starptautisko humanitāro tiesību un cilvēktiesību pārkāpumiem, no kuriem dažus varētu uzskatīt par kara noziegumiem vai noziegumiem pret cilvēci, tostarp tie, kas ir izdarījuši noziegumus pret reliģiskām, etniskām un citām grupām un minoritātēm. Nesodāmība par šādiem noziegumiem nav pieņemama, un tādēļ ES turpinās atbalstīt cilvēktiesību pārkāpumu dokumentēšanu un centienus vākt pierādījumus, ņemot vērā turpmāko tiesvedību. Šajā sakarā ES atbalsta izmeklēšanas komisijas un starptautiskā, objektīvā un neatkarīgā mehānisma nozīmīgo lomu un uzsver, cik svarīgi ir panākt lielāku sadarbību un nodrošināt tiem pietiekamus finanšu resursus, lai tie varētu turpināt savu ļoti svarīgo darbu – centienus nodrošināt atbildības uzņemšanos Sīrijā. ES atkārtoti aicina sakarā ar Sīrijas situāciju vērsties Starptautiskajā Krimināltiesā. Situācijā, kad nav iespējama piekļuve starptautiskajai justīcijai, iespēju robežās saukšana pie atbildības par kara noziegumiem saskaņā ar valsts jurisdikciju ir nozīmīgs ieguldījums virzībā uz tiesiskuma nodrošināšanu. ES un tās dalībvalstis ir pilnībā apņēmušās novērst nesodāmību un centīsies izpētīt, kādas ir iespējas ar saskaņotu rīcību panākt tiesiskumu attiecībā uz Sīrijas konfliktā izdarītajiem starptautisko tiesību pārkāpumiem. Kamēr turpināsies represijas, ES turpinās apsvērt iespējas Sīrijai noteikt vēl citus ierobežojošus pasākumus.

11. ES atkārtoti pauž stingru nosodījumu par to, ka Sīrijas režīms un *Da'esh* atkārtoti izmanto ķīmiskos ieročus, kā to apstiprinājis Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācijas (*OPCW*) un ANO kopīgais izmeklēšanas mehānisms un kā par to ziņojusi izmeklēšanas komisija. ES ir nobažījies arī par pastāvīgajiem ziņojumiem, ka režīms pēdējo mēnešu laikā ir izmantojis ķīmiskos ieročus Gutas austrumu daļā un citos Sīrijas apgabalos, tostarp par jaunākajiem ziņojumiem par postošu ķīmisko uzbrukumu Dūmai. ES uzsver savas dziļās bažas par Ķīmisko ieroču konvencijas un vispārējā ķīmisko ieroču izmantošanas aizlieguma pārkāpumiem Sīrijā. ES pilnībā atbalsta to, ka *OPCW* faktu vākšanas misija turpina izskatīt ziņojumus par ķīmisko ieroču izmantošanu un ka paziņojumu izvērtējuma grupa turpina izskatīt trūkumus un neatbilstības Sīrijas paziņojumos, līdz tā būs pārliecinājusies, ka Sīrijas ķīmisko ieroču programma ir neatgriezeniski pārtraukta. 2017. gada jūlijā un 2018. gada martā ES noteica papildu ierobežojošos pasākumus pret Sīrijas augsta līmeņa amatpersonām un zinātniekiem par viņu saistību ar ķīmisko ieroču izstrādi un to izmantošanu un ir gatava apsvērt turpmāku ierobežojošo pasākumu noteikšanu nākotnē. Šajā sakarā ES mudina ANO Drošības padomi ātri atjaunot neatkarīgu noskaidrošanas mehānismu, ar ko nodrošināt, ka ķīmisko uzbrukumu izdarītāji uzņemas atbildību. Šajā sakarā ES pauž nožēlu par 2017. gada novembrī izteikto Krievijas veto kopīgā izmeklēšanas mehānisma pilnvaru atjaunošanai. ES aicina visas valstis izmantot savu ietekmi, lai novērstu jebkādu turpmāku ķīmisko ieroču izmantošanu, un atbalsta Starptautisko partnerību cīņā pret ķīmisko ieroču izmantošanas nesodāmību.

12. Saskaņā ar ES stratēģiju attiecībā uz Sīriju ES turpinās atbalstīt Sīrijas tautas izturētspēju. Darbs būs vērsts uz vajadzībām, kas ir saistītas ar drošu un vienlīdzīgu piekļuvi civilstāvokļa dokumentācijai, mājokļiem un īpašumtiesībām, lai nodrošinātu, ka Sīrijas iedzīvotāju tiesības tiek saglabātas un ka pārvietotajām personām tiek nodrošināti pamatapstākļi, lai tās cieņpilni, droši un brīvprātīgi varētu atgriezties savās mājās, kad apstākļi ļaus. ES turpinās sniegt atbalstu izturētspējas palielināšanai, nodrošinot izglītību, darbvietu izveidi, atbalstu vietējām pilsoniskās pārvaldības struktūrām opozīcijas kontrolē esošos apgabalos, tostarp, strādājot ar Sīrijas pagaidu valdību, un turpinās strādāt pie tā, lai novērstu valsts pārvaldes sabrukšanu. ES centīsies palielināt palīdzību, apvienojot pārrobežu palīdzību ar atbalstu no Sīrijas teritorijas, un tās mērķis būs sniegt palīdzību kā daļu no plašākiem centieniem apmierināt iedzīvotāju vajadzības visā Sīrijā, novērst vardarbīgu ekstrēmismu un sektantismu un veidot vietējo iedzīvotāju izturētspēju. ES atbalstam jāsniedz labums Sīrijas iedzīvotājiem, un ir jāizvairās no tā, ka labumu gūst Sīrijas režīms, jo tādējādi varētu leģitimēt režīma pārvaldību nacionālā un vietējā līmenī. ES nekur Sīrijā neiesaistīsies tādos agrīnos atgūšanās/stabilizācijas centienos, ar kuriem varētu atbalstīt sociālās un demogrāfiskās situācijas manipulāciju.
13. ES atkārto, ka tā būs gatava palīdzēt Sīrijas atjaunošanas darbā tikai tad, kad būs pārlicinoši sāкта visaptveroša, patiesa un iekļaujoša politiskā pāreja, par kuru, balstoties uz ANO Drošības padomes Rezolūciju 2254 (2015) un 2012. gada Ženēvas paziņojumu, sarunu ceļā būs vienojušās Sīrijas puses. ES turpina aktīvi atbalstīt ANO darbības, kuru mērķis ir koordinēt civilās stabilizācijas plānošanu pēc vienošanās panākšanas, un tā turpinās sadarboties ar starptautiskajām finanšu iestādēm un citiem līdzekļu devējiem. Īpaša atbildība par atjaunošanas izmaksām būtu jāuzņemas arī tiem, kas ir veicinājuši konfliktu.

14. ES apzinās, kāds ir Sīrijas konflikta iesaists uz tās kaimiņvalstīm, kas ir apliecinājušas savu apņemšanos un izturētspēju, pēdējo gadu laikā uzņemot miljoniem Sīrijas bēgļu, un apstiprina savu apņemšanos sniegt šīm valstīm atbalstu. Padome pauž gandarījumu par panākumiem, kas gūti, izmantojot ES, kā arī dalībvalstu atbalstu, tostarp ES Reģionālo trasta fondu reaģēšanai uz krīzi Sīrijā, un par progresu, kas panākts ES un Jordānijas un ES un Libānas nolīgumu īstenošanā, lai apmierinātu sīriešu bēgļu un viņus uzņemošo kopienu būtiskās vajadzības. ES atzīmē, ka tādi apstākļi Sīrijas bēgļu repatriēšanai, kādus noteikusi ANO DP, pašreiz vēl neeksistē. Situācija uzņēmējās valstīs joprojām ir kritiska, un ir acīmredzama nepieciešamība turpināt centienus, lai šīm valstīm palīdzētu tikt galā ar pārbaudījumiem, kas ir saistīti ar bēgļu krīzi, tostarp attiecībā uz Palestīnas bēgļu vajadzībām.

15. Padome pauž gandarījumu par otro Briseles konferenci "Atbalsts Sīrijas un reģiona nākotnei", kas notiks 2018. gada 24. un 25. aprīlī, un kuru kopīgi vadīs Eiropas Savienība un Apvienoto Nāciju Organizācija; šī konference būs turpinājums 2017. gada aprīlī notikušajai Briseles konferencei, 2016. gada februārī notikušajai Londonas konferencei, 2013.–2015. gadā rīkotajām Kuveitas līdzekļu devēju konferencēm un 2014. un 2017. gadā notikušajām Berlīnes un Helsinku konferencēm. Konferences vispārējais mērķis ir Sīrijas konfliktu paturēt starptautiskās kopienas uzmanības centrā un pastiprināt atbalstu skartajiem iedzīvotājiem. Konferences konkrētajiem mērķiem ir trīs aspekti: konference būs vēstījums par pastāvīgo plašo starptautisko atbalstu ANO vadītajiem centieniem steidzami atrast politisku risinājumu konfliktam saskaņā ar ANO Drošības padomes rezolūcijām, tostarp ANO DP Rezolūciju 2254 un Ženēvas paziņojumu; tajā risinās arvien sliktāko humanitāro situāciju Sīrijas iekšienē un atkārtoti apliecinās ES un starptautiskās kopienas nepārtraukto stingro atbalstu kaimiņvalstīm, kas ir uzņēmušas vairāk nekā 5,6 miljonus sīriešu bēgļu. Konferencē arī izvērtēs to, kā tiek īstenotas starptautiskās saistības, ko pirms gada Briselē I konferencē uzņēmas Sīrijas un reģiona atbalstam, un meklēs jaunas apņemšanās piešķirt līdzekļus, lai pievērstos pieaugošajām vajadzībām Sīrijā un reģionā. ES un tās dalībvalstis, būdamas galvenās līdzekļu devējas, kas palīdz mazināt Sīrijas krīzes negatīvo ietekmi, kopš 2011. gada atbalstam ir piešķirušas vairāk nekā EUR 10,6 miljardus, un to ieguldījums veidoja divas trešdaļas no kopējā Briseles I konferencē apsolītā apjoma, proti, EUR 5,6 miljardiem; ES un tās dalībvalstis Briseles II konferencē atkārtoti apsolīs ievērojamus līdzekļus, mudinot starptautisko kopienu dalīt šo slogu, jo īpaši, uzņemoties papildu saistības attiecībā uz ANO plānu reaģēšanai uz humanitāro situāciju.
